

Briuselis, 2014 06 02
COM(2014) 410 final

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

**dėl 2014 m. Ispanijos nacionalinės reformų programos
su Tarybos nuomone dėl 2014 m. Ispanijos stabilumo programos**

{SWD(2014) 410 final}

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl 2014 m. Ispanijos nacionalinės reformų programos

su Tarybos nuomone dėl 2014 m. Ispanijos stabilumo programos

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo¹, ypač į jo 5 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo², ypač į jo 6 straipsnio 1 dalį;

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją³,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas⁴,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadą,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

- (1) 2010 m. kovo 26 d. Europos Vadovų Taryba pritarė Komisijos pasiūlymui įgyvendinti naują augimo ir darbo vietų kūrimo strategiją „Europa 2020“, grindžiamą geresniu ekonominės politikos koordinavimu, ir daugiausia dėmesio skirti toms svarbioms sritims, kuriose reikia imtis veiksmų, kad būtų stiprinamas Europos tvaraus augimo ir konkurencingumo potencialas;
- (2) 2010 m. liepos 13 d. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymais, priėmė rekomendaciją dėl valstybių narių ir Sąjungos bendrųjų ekonominės politikos gairių (2010–2014 m.), o 2010 m. spalio 21 d. – sprendimą dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių, kurios kartu sudaro integruotas gaires. Į šias integruotas gaires

¹ OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

² OL L 306, 2011 11 23, p. 25.

³ COM(2014) 410 *final*.

⁴ Dok. P7_TA(2014)0128 ir P7_TA(2014)0129.

valstybių narių paprašyta atsižvelgti formuojant nacionalinę ekonominę ir užimtumo politiką;

- (3) 2012 m. birželio 29 d. valstybių ar vyriausybių vadovai nusprendė priimti Susitarimą dėl ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo, kuriuo nustatė nuoseklią nacionalinių, ES ir euro zonos veiksmų, naudojant visus galimus svirtus, priemones ir politikos strategijas, sistemą. Jie nutarė, kokių veiksmų reikėtų imtis valstybių narių lygmeniu, visų pirma išreiškdami tvirtą įsipareigojimą siekti strategijos „Europa 2020“ tikslų ir įgyvendinti konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas;
- (4) 2013 m. liepos 9 d. Taryba priėmė rekomendaciją dėl 2013 m. Ispanijos nacionalinės reformų programos ir nuomonę dėl atnaujintos 2012–2016 m. Ispanijos stabilumo programos. 2013 m. lapkričio 15 d. pagal Reglamentą (ES) Nr. 473/2013⁵ Komisija pateikė nuomonę dėl Ispanijos 2014 m. biudžeto plano projekto⁶;
- (5) 2013 m. lapkričio 13 d. Komisija priėmė metinę augimo apžvalgą⁷, kuria pradedamas 2014 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras. Tą pačią dieną Komisija pagal Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 priėmė Įspėjimo mechanizmo ataskaitą⁸, kurioje nurodė, kad Ispanija yra viena iš valstybių narių, dėl kurios reikės parengti nuodugnią apžvalgą;
- (6) 2013 m. gruodžio 20 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino prioritetus, kuriais turi būti užtikrintas finansinis stabilumas, fiskalinis konsolidavimas ir ekonomikos augimo skatinimo veiksmai. Ji pabrėžė, kad reikia vykdyti diferencijuotą, ekonomikos augimui palankų fiskalinį konsolidavimą, atkurti įprastas skolinimo ekonomikai sąlygas, skatinti ekonomikos augimą ir konkurencingumą, mažinti nedarbą, šalinti socialinius krizės padarinius ir modernizuoti viešąjį administravimą;
- (7) 2014 m. kovo 5 d. Komisija paskelbė Ispanijai skirtos nuodugnios apžvalgos⁹ pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 5 straipsnį rezultatus. Komisijai atlikus analizę galima daryti išvadą, kad Ispanijoje susidarė makroekonominis disbalansas, dėl kurio būtina imtis konkrečių stebėjimo ir ryžtingų politikos veiksmų. Visų pirma kelių sričių disbalanso, pernai vertinto kaip paviršinio, koregavimas akivaizdžiai pasistūmėjo į priekį ir dėl atkurto teigiamo ekonomikos augimo rizika sumažėjo. Tačiau pažeidžiamumas vis dar išlieka dėl skirtingų sričių disbalanso, ypač didelės vidaus ir išorės skolos ir didelio nedarbo, masto ir savitarpio ryšio;
- (8) 2014 m. balandžio 30 d. Ispanija pateikė 2014 m. nacionalinę reformų programą ir 2014 m. stabilumo programą. Siekiant atsižvelgti į abiejų programų sąsają, jos vertintos vienu metu;
- (9) 2014 m. stabilumo programoje nustatytas biudžeto strategijos tikslas – iki 2016 m. panaikinti paviršinį deficitą ir iki 2017 m. pasiekti vidutinio laikotarpio tikslą. Programoje patvirtinamas vidutinio laikotarpio tikslas – struktūrinis biudžeto balansas, – kuris viršija Stabilumo ir augimo pakto reikalavimus. Programoje planuojama 2016 m. sumažinti deficitą, kad jis pagal 2013 m. birželio 21 d. Tarybos rekomendaciją būtų mažesnis negu 3 % BVP, tačiau programoje planuojamas metinis (perskaičiuoto) struktūrinio balanso pagerėjimas nesiekia 2014 m. rekomenduojamo dydžio. 2017 m. plane numatoma pakankama pažanga siekiant

⁵ OL L 140, 2013 5 27, p. 11.

⁶ C(2013) 8003 *final*.

⁷ COM(2013) 800 *final*.

⁸ COM(2013) 790 *final*.

⁹ SWD(2014) 80 *final*.

vidutinio laikotarpio tikslo, tačiau ši pažanga gali būti nepakankama, kad tikslas būtų pasiektas programoje nurodytais metais. Pagal programos projekcijas valdžios sektoriaus skolos santykis 2015 m. pasieks aukščiausią tašką (101,7 % BVP), o vėlesniais metais pradės mažėti. Apskritai programoje pateikta biudžeto strategija tik iš dalies atitinka Stabilumo ir augimo pakto reikalavimus. Jokios nepriklausomos institucijos nerengtas ir nepatvirtintas makroekonominis scenarijus, kuriuo grindžiamos programoje pateiktos biudžeto projekcijos, yra gana tikėtinas 2014 m., o 2015 m., palyginti su Komisijos 2014 m. pavasario prognoze, jam kyla neigiama rizika. Atsižvelgiant į dabartinius potencialaus ekonomikos augimo skaičiavimus ir spręstinius ekonomikos koregavimo poreikius po krizės, programoje pateikti 2016–2017 m. BVP augimo rodikliai yra gana optimistiniai. Todėl deficito ir skolos koregavimo planams taip pat kyla neigiama rizika. Be to, nominalaus deficito tikslams siekti nuo 2015 m. kol kas nėra numatyta konkrečių priemonių, visų pirma susijusių su mokesčių teisės aktų keitimu vykdant planuojamą mokesčių reformą. Kiti rizikos veiksniai – neapibrėžtieji išsipareigojimai ir lėšų taupymo planų rezultatai vietos ir regionų lygmeniu. Remiantis Komisijos prognoze, 2013–2014 m. fiskalinės priemonės yra 1,1 procentinio punkto mažesnės už (ištaisyta) struktūrinio balanso pokytį (nors šis skaičius yra didesnis dėl naujausių potencialios gamybos apimties skaičiavimo metodikos pakeitimų) ir 0,4 procentinio punkto mažesnės už priemonių, kurios rengiant rekomendaciją pagal paviršinio deficito procedūrą laikytos būtinomis, sumą. Remdamasi programos vertinimu ir Komisijos prognoze, pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 Taryba mano, kad biudžeto strategiją pagrindžiančias priemones reikia toliau tikslinti, o siekiant visapusiškai laikytis Tarybos rekomendacijos pagal paviršinio deficito procedūrą reikia dėti papildomas pastangas;

- (10) biudžeto struktūros srityje padaryta pažanga teikiant biudžeto vykdymo ataskaitas ir nurodymų nesilaikančioms administravimo institucijoms taikant taisomąsias priemones, tačiau dar reikėtų įgyvendinti nurodymų nesilaikantiems regionams skirtus papildomus vykdymo užtikrinimo mechanizmus, nustatytus Ispanijos Pagrindiniame biudžeto stabilumo įstatyme. Imtasi naujų priemonių siekiant užtikrinti, kad visų valdžios lygmenų institucijos laikytųsi atsiskaitymo su komerciniais tiekėjais vidutinio termino (30 dienų). 2013 m. lapkričio mėn. teisės aktu įsteigta nepriklausoma fiskalinė institucija, 2014 m. vasario mėn. paskirtas jos pirmininkas. Tačiau ši institucija nepradėjo veikti laiku, kad galėtų įvertinti 2014 m. stabilumo programą. 2014 m. nacionalinėje reformų programoje taip pat pripažįstama, kad reikia didinti sveikatos priežiūros išlaidų ir išlaidų medikamentams naudingumą, pvz., centralizuotai perkant medikamentus, peržiūrint paslaugų krepšelius, kuriant skaitmenines ligos istorijas arba stiprinant sveikatos priežiūros įstaigų administravimą. Kadangi ateityje planuojama fiskalinę konsolidavimą vykdyti taikant beveik vien lėšų taupymo priemones, sisteminė visų valdžios lygmenų išlaidų peržiūra padėtų nustatyti sritis, kuriose taupyti būtų galima nelėtinant ekonomikos augimo ir kartu atsižvelgiant į pažeidžiamiausių gyventojų poreikius;
- (11) 2013 m. Ispanija patvirtino naujas priemones išskolinimui palankaus mokestinio iškraipymo, susijusio su pelno apmokestinimu, problemai spręsti. 2013 m. sustiprinusi kovą su mokestiniu sukčiavimu ir nedeklaruojamu darbu Ispanija padarė tam tikrą pažangą, gerindama mokestinių prievolių vykdymo užtikrinimą, tačiau svarbūs uždaviniai dar neišspręsti. 2013 ir 2014 m. Ispanija taip pat ėmė taikyti sumažintas socialinio draudimo įmokas įdarbinant jaunuolius ir naujus darbuotojus. Gavusios išsamią mokesčių reformos ataskaitą, kurią atlikti vyriausybė pavedė ekspertų komitetui, valdžios institucijos per 2014 m. antrąjį ketvirtį planuoja pateikti

konkrečius teisės aktų pasiūlymus. Remiantis 2014 m. nacionaline reformų programa, pasiūlymais bus siekiama modernizuoti mokesčių sistemą, sumažinti užimtumui nepalankų mokestinį iškraipymą, skatinti įplaukų surinkimą, sudaryti sąlygas ekonominei plėtrai, užtikrinti rinkos bendrumą ir mokesčių neutralumą, didinti Ispanijos ekonomikos konkurencingumą, kartu vykdant fiskalinį konsolidavimą. Šios reformos planas ir įgyvendinimas bus svarbūs ekonominėms perspektyvoms ir viešiesiems finansams ateityje;

- (12) išlaikyti finansinį stabilumą padėjo bankų sektoriuje vykęs rekapitalizavimas ir restruktūrizavimas, taip pat nuodugnai vykdyta 2012 m. liepos mėn. ESM finansų įstaigų rekapitalizavimo programa, užbaigta 2014 m. sausio 22 d. Tačiau Ispanijos finansų sektorius toliau susiduria su svarbiais iššūkiais, kuriuos reikia atidžiai stebėti ir valdyti. Be to, bankų finansavimo sąlygų gerėjimas MVĮ finansavimui atsiliepa labai iš lėto. Vėliau svarbu užtikrinti, kad perspektyviems ekonomikos sektoriams toliau būtų teikiami kreditai, o privačiojo sektoriaus įsiskolinimas būtų toliau mažinamas. Valdžios institucijos ėmė įgyvendinti keletą priemonių, kuriomis įmonėms suteikiama daugiau galimybių gauti bankų paskolas ir kitokį finansavimą, taip pat lengvinamas įmonių skolos restruktūrizavimas, tačiau būtini papildomi politikos veiksmai;
- (13) darbo rinkoje matyti tam tikri stabilizavimosi ženklai ir 2014 m. planuojamas šio toks atsigavimas – užimtumas auga, o nedarbo lygis mažėja. Tačiau nedarbo lygis išlieka labai aukštas – 2013 m. metinis nedarbo lygis siekė 26,1 %. Daug nerimo kelia didelis jaunimo nedarbo lygis (54,3 %) ir smarkus ilgalaikio nedarbo išaugimas (49,7 % visų bedarbių) 2013 m.; daugiausia ilgalaikių bedarbių yra pagyvenę ir žemos kvalifikacijos asmenys. Iš atliktų 2012 m. darbo rinkos reformos įvertinimų matyti, kad reforma kartu su socialinių partnerių įsipareigojimu riboti darbo užmokesčio augimą 2012–2014 m. padėjo įmonėms didinti vidaus lankstumą ir riboti atleidimus, pradėta teikti pirmenybė kolektyvinėms sutartims įmonės lygmeniu ir pagerintos galimybės įmonėms šių kolektyvinių sutarčių atsisakyti. Taip pat reforma sumažintos kompensacijų išlaidos dėl neteisėto atleidimo ir padėta mažinti teismuose ginčijamų atleidimų skaičių, be to, nustatyta nauja sutartis, kuria skatinamos stabilios darbo vietos MVĮ. 2013 m. ir 2014 m. pradžioje pradėtos taikyti papildomos priemonės stabiliam užimtumui ne visą darbo dieną palengvinti ir socialinio draudimo įmokoms pagal naujas neterminuotąsias sutartis laikinai sumažinti. Vis dėlto teks spręsti svarbų Ispanijos darbo rinkos segmentacijos uždavinį, darbo sutarčių įvairovė čia ir toliau didelė, o išėitinių išmokų dydžio skirtumas pagal terminuotąsias ir neterminuotąsias sutartis net ir po reformos išlieka vienas didžiausių ES. Padaryta pažanga įgyvendinant aktyvios darbo rinkos politikos reformą, įskaitant metinio Užimtumo plano (PAPE) patvirtinimą. Vis dėlto veiksmai, kuriais turi būti modernizuojama ir stiprinama valstybinė užimtumo tarnyba, vėluoja, o tai kelia pavojų sėkmingam naujosios sistemos įgyvendinimui. Kelis kartus atidėliotas bendro darbo portalo veikimas visu tempu. Padaryta pažanga plėtojant bendradarbiavimą su privačiomis įdarbinimo agentūromis, tačiau šį darbą būtina tęsti;
- (14) didelius jaunimo nedarbo ir ilgalaikio nedarbo rodiklius lemia su darbo rinkos poreikiais nesuderintas švietimas ir mokymas bei didelė oficialios kvalifikacijos neturinčių bedarbių dalis (35,2 %). Nedirbančių, nesimokančių ir mokymuose nedalyvaujančių jaunų žmonių skaičius toliau viršija ES vidurkį ir sparčiai auga. Nors mokinių ir studentų, nebaigusių švietimo ir mokymo įstaigų, skaičius mažėja, jis vis tiek yra labai didelis (23,5 %). Tretinį išsilavinimą turinčių asmenų skaičius

nekinta, tačiau nepakankamai gyventojų renkasi profesinį rengimą ir mokymą bei pameistrystės programas, o aukštesniojo vidurinio profesinio rengimo ir mokymo įstaigų absolventų kvalifikacija atsilieka nuo ES vidurkio. Be to, Ispanija rengia priemones jaunimo užimtumui skatinti. Dabar įgyvendinama 2013–2016 m. nacionalinė jaunimo užimtumo ir verslumo strategija, pristatyta 2013 m. kovo mėn., tačiau kai kurios priemonės dar neįvykdytos. Remdamasi šia strategija Ispanija ėmėsi mažinti jaunimo nedarbą pagal Jaunimo garantijų iniciatyvos tikslus. Stebima tam tikra pažanga vykdant priemones, kuriomis mažinamas mokyklos nebaigusių asmenų skaičius ir skatinamas dualinis profesinis rengimas ir mokymas, tačiau šias priemones būtina įgyvendinti iki galo, o turimą finansavimą naudoti veiksmingai. Siekiant supaprastinti dualinio profesinio mokymo sistemą, sudaryti geresnes sąlygas mokymo ir darbo rinkos poreikių atitikčiai ir užtikrinti dualinio profesinio rengimo ir mokymo modelių visuose regionuose suderinamumą, reikia tęsti visų suinteresuotųjų šalių, įskaitant visų valdžios lygmenų politikos formuotojus ir mokymo paslaugų teikėjus bei darbdavius, bendradarbiavimą;

- (15) visų pirma dėl padėties darbo rinkoje, bet taip pat dėl ribotų socialinės apsaugos nuo skurdo rezultatų Ispanija atsilieka nuo ES vidurkio pagal pagrindinius skurdo ir socialinės atskirties rodiklius, ypač didelė rizika kyla vaikams ir jaunuoliams. Dėl krizės Ispanijoje stebėtas vienas smarkiausių namų ūkių disponuojamųjų pajamų sumažėjimų ir vienas didžiausių pajamų nelygybės rodiklių ES. Svarbiausi uždaviniai – supaprastinti socialinės paramos gavėjams taikomas procedūras ir patobulinti valdymą bei tarpinstitucinį koordinavimą nacionaliniu, regionų ir vietos lygmeniu. 2013–2016 m. nacionaliniame socialinės įtraukties veiksmų plane nustatyta tinkama politikos sistema, kuria siekiama pritaikyti aktyvią darbo rinkos politiką nutolusiems nuo darbo rinkos asmenims, spręsti vaikų skurdo problemą ir didinti paramos šeimai paslaugų veiksmingumą. Be to, socialinė parama ir išmokos daro ribotą persikirstymo poveikį skirtingoms rizikos grupėms, todėl darytina išvada, kad jos netikslingos. Ribotas koordinavimas tarp užimtumo ir socialinių tarnybų (įskaitant regionines ir vietos tarnybas) ir administracinė našta, tenkanti norintiems pasinaudoti minimalių pajamų programomis, taip pat trukdo sklandžiai pereiti iš socialinės paramos sistemos į darbo rinką;
- (16) Ispanija padarė pažangą vykdydama struktūrines reformas, kuriomis skatinamas ekonomikos augimas ir konkurencingumas, iš esmės laikydamasi 2013 m. nacionalinės reformų programos planų. 2013 m. gruodžio mėn. patvirtintas Įstatymas dėl rinkos bendrumo, dabar vyksta sudėtingas jo įgyvendinimas. 2013 m. rudenį patvirtintu Įstatymu dėl verslumo taip pat patobulinta įmonių bankroto sistema, nustatytos lankstesnės įmonių rūšys, racionalizuotos įmonių tarptautinimui skirtos paramos programos. Skubus verslo liudijimų išdavimas pradėtas taikyti plačiau, taip supaprastinant nedidelių mažmeninės prekybos taškų atidarymą; imtasi kitų priemonių verslo leidimų išdavimui palengvinti. Tačiau antrinės teisės aktai, kuriais pagal 2013 m. rugsėjo mėn. Įstatymą dėl verslumo sudaroma galimybė uždarysias akcines bendroves steigti vieno langelio principu per trumpesnę laiką, dar neįgyvendinami. Be to, atsižvelgiant į Ispanijos skirtumą nuo kitų euro zonos valstybių pagal įmonių dydį, yra pagrindo nuolat peržiūrėti įmonių augimą stabdančias reglamentavimo kliūtis, įskaitant mokesčines kliūtis. Ilgai lauktą laisvųjų profesijų reformą vis delsiama pradėti, ją reikia paspartinti. Nesiimta jokių priemonių didelės apimties mažmeninės prekybos centrų kūrimo apribojimams panaikinti. Reikia gerinti Ispanijos mokslinių tyrimų ir inovacijų sistemos mokslinių rezultatų kokybę, puoselėti viešojo ir privačiojo sektorių bendradarbiavimą ir paprastinti mokslinių tyrimų ir naujovių pritaikymą kuriant komercinius produktus. 2013 m.

Ispanijos vyriausybė patvirtino nacionalinę mokslo, technologijų ir inovacijų strategiją, kuriai dar reikia skirti viešąjį finansavimą. Be to, numatyta steigti naują valstybinę mokslinių tyrimų agentūrą, įgaliotą veiksmingai administruoti viešąsias investicijas į mokslinius tyrimus ir plėtrą;

- (17) imtasi svarbių veikslių sprendžiant elektros energijos tarifo deficito problemą, visų pirma mažinant sistemos sąnaudas, tačiau tikslus reformos poveikis, ypač atsinaujinančiųjų energijos šaltinių sričiai, dar nėra visiškai aiškus. Vyriausybė nagrinėja būdus, kaip būtų galima sumažinti subankrutavusių mokamų greitkelių neigiamą šalutinį poveikį viešiesiems finansams. Valdžios institucijos įsteigė ekonominių, aplinkos, transporto ir kitų duomenų bazę, kuri naudojama analizei atlikti prieš darant investicijas į infrastruktūrą, tačiau dar neįsteigė nepriklausomos stebėsenos tarnybos, kuri padėtų įvertinti būsimus didelio masto infrastruktūros projektus. Veiksmingai konkurencijai keleivių ir krovinių vežimo geležinkeliais paslaugų srityje trukdo techninės ir teisinės kliūtys, neleidžiančios efektyviai pasinaudoti plačiais infrastruktūros ištekliais;
- (18) vykdamas viešojo administravimo reformą daroma pažanga. 2013 m. gruodžio mėn. patvirtinta vietos viešojo administravimo reforma; vyksta viešojo administravimo reformos ekspertų komiteto darbas, kuris bus tęsiamas 2014–2015 m. Teismų reforma įvairiose srityse nevienodai pasistūmėjusi ir (arba) užbaigta – reformą būtina užbaigti. Naujausi veiksmai kovos su korupcija srityje: 2013 m. gruodžio mėn. priimtas įstatymas dėl skaidrumo, visuomenės teisės susipažinti su informacija ir gero valdymo, du įstatymų dėl partijų finansavimo priežiūros ir dėl aukštas pareigas einančių pareigūnų atskaitomybės projektai ir kt. Įgyvendinamas 2012–2014 m. nacionalinis kovos su neteisėtu darbu ir sukčiavimo socialinės apsaugos srityje planas. Be to, Ispanija išplėtė pasirašytų tarptautinių sutarčių dėl keitimosi informacija, reikalinga mokesčio bazei apskaičiuoti, tinklą ir kartu su privačiomis įmonėmis pradėjo projektą, kuriuo tiriami galimi išmokų sistemos administravimo tobulinimo būdai;
- (19) atsižvelgdama į Europos semestrą, Komisija atliko išsamią Ispanijos ekonominės politikos analizę. Ji įvertino stabilumo programą ir nacionalinę reformų programą. Komisija įvertino ne tik jų svarbą tvariai fiskalinei ir socialinei bei ekonominei Ispanijos politikai, bet ir tai, kaip laikomasi ES taisyklių ir gairių, nes ES priemonėmis prisidedant prie būsimų nacionalinių sprendimų būtina stiprinti bendrą Europos Sąjungos ekonomikos valdymą. Jos rekomendacijos atsižvelgiant į Europos semestrą pateiktos toliau išdėstytose 1–8 rekomendacijose;
- (20) atsižvelgdama į šį vertinimą, Taryba išnagrinėjo Ispanijos stabilumo programą ir savo nuomonę¹⁰ visų pirma pateikė toliau išdėstytoje 1 rekomendacijoje;
- (21) atsižvelgdama į Komisijos nuodugnios apžvalgos ir šio vertinimo rezultatus, Taryba išnagrinėjo nacionalinę reformų programą ir stabilumo programą. Jos rekomendacijos pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 6 straipsnį pateiktos toliau išdėstytose 1, 2, 3, 4, 6, 7 ir 8 rekomendacijose;
- (22) atsižvelgdama į Europos semestrą, Komisija taip pat atliko visos euro zonos ekonominės politikos analizę. Remdamasi šia analize Taryba pateikė konkrečias rekomendacijas valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro. Ispanija taip pat turėtų užtikrinti, kad šios rekomendacijos būtų visiškai ir laiku įgyvendintos,

¹⁰ Pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1466/97 5 straipsnio 2 dalį.

REKOMENDUOJA Ispanijai 2014–2015 m. imtis šių veiksmų:

1. Nuo 2014 m. sustiprinti biudžeto strategiją, visų pirma išsamiai nustatant pagrindines 2015 ir vėlesnių metų priemones, ir taip užtikrinti, kad vykdant struktūrinio koregavimo veiksmus, nurodytus Tarybos rekomendacijoje pagal perviršinio deficito procedūrą, iki 2016 m. būtų tvariai panaikintas perviršinis biudžeto deficitas. Siekiant tvariai panaikinti fiskalinį disbalansą reikia patikimai įgyvendinti didelio užmojo struktūrines reformas, kuriomis siekiama padidinti koregavimo galimybes ir skatinti augimą bei užimtumą. Panaikinus perviršinį deficitą vykdyti struktūrinio koregavimo planą siekiant vidutinio laikotarpio tikslo, kad tam skirtos priemonės kasmet sudarytų bent 0,5 % ir daugiau, jei ekonominės sąlygos geros, arba prireikus užtikrinti, kad skolos taisyklės būtų laikomasi, siekiant tvariai mažinti didelį valdžios sektoriaus skolos santykį. Užtikrinti, kad nauja nepriklausoma fiskalinė institucija imtų kuo skubiau dirbti visu tempu, o Pagrindiniame biudžeto stabilumo įstatyme numatytos prevencinės, taisomosios ir vykdymo užtikrinimo priemonės, įskaitant priemones viešojo sektoriaus komerciniam įsiskolinimui naikinti, būtų visapusiškai įgyvendintos visais valdžios lygmenimis. Iki 2015 m. vasario mėn. atlikti sisteminių visų valdžios lygmenų išlaidų peržiūrą, siekiant užtikrinti viešųjų išlaidų veiksmingumą ir kokybę ateityje. Toliau didinti sveikatos priežiūros sektoriaus išlaidų veiksmingumą, visų pirma toliau racionalizuojant išlaidas medikamentams, taip pat ligoninėse, ir stiprinant koordinavimą įvairių priežiūros paslaugų srityse, kartu nekeičiant galimybių gauti paslaugas pažeidžiamoms grupėms. Iki 2014 m. pabaigos patvirtinti visapusišką mokesčių reformą, kuria siekiama mokesčių sistemą supaprastinti ir padaryti ją palankesnę ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui, aplinkosaugai ir pajamų stabilumui. Tuo tikslu daugiau pajamų generuoti iš mažiau padėtų iškraipiančių mokesčių, kaip antai vartojimo, aplinkosaugos (pvz., degalų) ir periodinių nekilnojamojo turto mokesčių; panaikinti neveiksmingas gyventojų ir pelno mokesčių išlaidas; svarstyti galimybę sumažinti darbdavių socialinio draudimo įmokas, visų pirma susijusias su mažai apmokamomis darbo vietomis; toliau spręsti įsiskolinimui palankaus mokesčio iškraipymo, susijusio su pelno apmokestinimu, problemą; imtis priemonių, kad mokesčiais nebūtų trukdoma sklandžiam Ispanijos vidaus rinkos veikimui. Paspirtinti kovą su mokesčių slėpimu.
2. Užbaigti taupomųjų bankų sektoriaus reformą, patvirtinant antrinės teisės aktus, ir valstybės valdomų taupomųjų bankų restruktūrizavimą siekiant paspartinti visišką jų atgaivinimą ir palengvinti jų grąžinimą privačion nuosavybėn. Skatinti bankų pastangas palaikyti stiprius kapitalo pakankamumo rodiklius, stebėti turto valdymo bendrovės „Sareb“ veiklą siekiant laiku parduoti turtą ir sumažinti mokesčių mokėtojams tenkančias sąnaudas. Užbaigti pradėtas priemones, kuriomis gerinamos MVĮ galimybės gauti finansavimą, visų pirma užbaigiant vykdomas priemones ne bankų finansiniam tarpininkavimui tobulinti. Pašalinti likusias įmonių nemokumo sistemos kliūtis, visų pirma gilinant bankroto administratorių žinias ir teismų sistemos gebėjimus spręsti bankroto bylas, ir sukurti nuolatinę fizinių asmenų bankroto sistemą.
3. Vykdyti naujas priemones, kuriomis mažinama darbo rinkos segmentacija siekiant sudaryti palankias sąlygas tvariam kokybiškų darbo vietų kūrimui, įskaitant darbo sutarčių įvairovės mažinimą ir subalansuotas galimybes gauti išėtinę išmoką užtikrinimą. Tęsti reguliarių darbo rinkos reformų vertinimą. Skatinti realius darbo užmokesčio pokyčius, suderintus su darbo vietų kūrimo tikslu. Griežtinti darbo paieškos reikalavimą skirstant bedarbio pašalpas. Gerinti aktyvios darbo rinkos politikos, įskaitant subsidijas samdai (ypač asmenims, kuriems sunkiau gauti darbą),

veiksmingumą ir tikslingumą. Stiprinti koordinavimą tarp darbo rinkos ir švietimo bei mokymo politikos. Spartinti valstybinių užimtumo tarnybų modernizavimą siekiant užtikrinti veiksmingas individualiems poreikiams pritaikytas konsultacijas, tinkamą mokymą ir tinkamo darbo paiešką, daugiausia dėmesio skiriant ilgalaikiams bedarbiams. Iki 2014 m. pabaigos užtikrinti veiksmingą viešojo ir privačiojo sektorių bendradarbiavimą įdarbinimo paslaugų srityje ir stebėti teikiamų paslaugų kokybę. Užtikrinti veiksmingą bendro darbo portalo veikimą ir derinti jį su papildomomis darbo jėgos judumo rėmimo priemonėmis.

4. Įgyvendinti 2013–2016 m. jaunimo užimtumo ir verslumo strategiją ir įvertinti jos veiksmingumą. Jaunimui siūlyti geros kokybės užimtumo, pameistrystės ir stažuotčių galimybes, gerinti neregistruotų jaunų bedarbių informavimo veiklą pagal Jaunimo garantijų iniciatyvos tikslus. Veiksmingai įgyvendinti naujas švietimo programas, kuriomis gerinama pradinio ir vidurinio švietimo kokybė. Tobulinti konsultavimo ir paramos paslaugas, skirtas grupėms asmenų, kuriems būdinga rizika nebaigti mokymo įstaigos. Didinti profesinio rengimo ir mokymo, taip pat aukštojo mokslo įstaigų suteikiamų įgūdžių atitiktį darbo rinkos poreikiams, ypač gerinant bendradarbiavimą su darbdaviais ir remiant instruktorių ir mokytojų mokymą.
5. Įgyvendinti 2013–2016 m. nacionalinį socialinės įtraukties veiksmų planą ir įvertinti jo veiksmingumą įgyvendinant visus tikslus. Stiprinti administracinius gebėjimus ir koordinavimą tarp užimtumo ir socialinių tarnybų siekiant nustatyti integruotus būdus rizikos grupėms remti, taip pat supaprastinti procedūras siekiant remti perėjimą iš minimalių pajamų programų į darbo rinką. Didinti paramos šeimai programų ir kokybiškų paslaugų tikslingumą, sudarant palankesnes sąlygas mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams, kuriuose yra vaikų, kad būtų užtikrintas socialinių pervedimų progresyvumas ir veiksmingumas.
6. Užtikrinti plataus užmojo ir spartų Įstatymo Nr. 20/1013 dėl rinkos bendrumo įgyvendinimą visais administravimo lygmenimis. Iki 2014 m. pabaigos patvirtinti plataus užmojo laisvųjų profesijų ir profesinių asociacijų reformą, nustatant profesinę veiklą, kurią vykdantys asmenys privalo registruotis profesinėje organizacijoje, profesinių įstaigų skaidrumą ir atskaitomybę, panaikinant apribojimus nepagrįstai ribojamoms veiklos sritims ir apsaugant rinkos bendrumą naudojantis laisvųjų profesijų paslaugomis ir jas teikiant Ispanijoje. Toliau mažinti įmonės steigimo procedūrų trukmę, sąnaudas ir skaičių. Panaikinti nepagrįstus didelių mažmeninės prekybos centrų kūrimo apribojimus, visų pirma peržiūrint taikomas regioninio planavimo taisykles. Nustatyti naujos nacionalinės mokslo, technologijų ir inovacijų strategijos finansavimo šaltinius ir pradėti naujos valstybinės mokslinių tyrimų agentūros veiklą.
7. Po 2013 m. reformos užtikrinti, kad nuo 2014 m. būtų veiksmingai panaikintas elektros energijos sistemos deficitas, prireikus imantis papildomų struktūrinių priemonių. Spręsti subankrutavusių mokamų greitkelių problemą siekiant sumažinti valstybės išlaidas. Iki 2014 m. pabaigos įsteigti nepriklausomą stebėsenos tarnybą, kuri prisidėtų prie būsimų pagrindinių infrastruktūros projektų vertinimo. Imtis priemonių, kad būtų užtikrinta veiksminga konkurencija krovinių ir keleivių vežimo geležinkeliais paslaugų srityje.
8. Įgyvendinti viešojo administravimo reformos ekspertų komiteto rekomendaciją visais valdžios lygmenimis. Stiprinti kontrolės mechanizmus ir didinti administracinių sprendimų skaidrumą, visų pirma regiono ir vietos lygmeniu. Užbaigti ir atidžiai stebėti vykdomas kovas su šešėline ekonomika ir nedeklaruojamu darbu priemones.

Patvirtinti planuojamas teismų sistemos struktūros ir teisminės sistemos reformas,
užtikrinti patvirtintų reformų įgyvendinimą.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas